

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2003 pentru modificarea unor reglementări privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței și asigurarea fondurilor necesare în vederea furnizării energiei termice și gazelor naturale pentru populație, precum și unele măsuri pentru întărirea disciplinei financiare

În contextul politicii Guvernului cu privire la protecția socială a populației, pentru perioada sezonului rece se propun măsuri suplimentare de sprijin materializate în subvenționarea energiei termice, respectiv prin acoperirea diferențelor de preț între prețul local, mai mare, și prețul plătit de populație, precum și prin acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse.

Pentru acoperirea costurilor de producție a gazelor naturale furnizate de către producătorii interni a fost necesară majorarea de la 82,5 USD/1000 mc la 120 USD/1000 mc a prețului final la consumatorii captivi, respectiv și la populație (consumatorii casnici).

Această creștere de preț a fost aprobată prin Ordinul nr. 594/141/2003 al Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale și al Președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor de reglementare în sectorul gazelor naturale.

Ținând cont de gradul redus de suportabilitate din partea populației al prețului majorat de gaze naturale, precum și în vederea eliminării unor deficiențe înregistrate în aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice, aprobată prin Legea nr. 245/2003, cu modificările ulterioare, și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2001 privind reglementarea unor măsuri de asigurare a fondurilor necesare în vederea furnizării energiei termice și a gazelor naturale pentru populație, aprobată cu modificări prin Legea nr. 84/2002, cu modificările și completările ulterioare, se impune adoptarea unor măsuri de urgență prin instituirea, începând cu sezonul rece noiembrie 2003 – martie 2004, a unui nou sistem de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, precum și a subvențiilor, mult mai flexibile și cu impact direct asupra familiilor defavorizate.

În acest sens a fost promovată prezenta ordonanță de urgență, care propune modificarea actelor normative menționate și care să asigure

coerență în acordarea ajutoarelor pentru încălzirea locuinței și accesibilitate din partea potențialilor beneficiari.

Prezentul act normativ reglementează, în principal, următoarele:

I. Cu privire la acordarea ajutoarelor pentru încălzirea locuinței

1. Majorarea limitelor de venituri și a cuantumului ajutorului pentru încălzire.

a) Pentru încălzirea locuințelor cu energie termică furnizată în sistem centralizat:

- actualele tranșe de venituri ale familiilor se vor majora cu 17% reprezentând inflația prognozată pe anul 2003 (14%) și o creștere în termeni reali a veniturilor cu 3%, astfel încât vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiile și persoanele singure al căror venit net mediu lunar pe membru de familie este de până la 2.460.000 lei;
- cuantumurile ajutoarelor pentru încălzirea locuinței vor rămâne la același nivel stabilit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2003, având în vedere că prețul de referință la gigacalorie rămâne neschimbat.

b) Pentru încălzirea cu gaze naturale:

- tranșele de venituri se vor majora cu 17% și vor fi introduse trei noi tranșe de venituri astfel încât vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiile și persoanele singure al căror venit net mediu lunar pe membru de familie este de până la 2.460.000 lei;
- cuantumurile ajutoarelor pentru încălzirea locuinței se vor majora cu 51 % pentru acoperirea creșterii prețurilor la gazele naturale.

c) Pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și alți combustibili:

- ajutoarele pentru încălzirea locuinței se acordă în cuantum fix de 350.000 lei/lunar beneficiarilor de ajutor social stabilit în condițiile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

2. Modalitățile de stabilire și acordare a ajutorului pentru încălzirea locuinței

a) Pentru încălzirea locuințelor cu energie termică furnizată în sistem centralizat și gaze naturale:

Sunt prevăzute următoarele etape de implementare:

Etape înainte de sezonul rece:

- solicitarea la primărie de către beneficiari, o singură dată, pentru tot sezonul rece, a ajutorului de încălzire și depunerea declarațiilor pe propria răspundere privind componența familiei și a veniturilor realizate.
- stabilirea dreptului de ajutor pentru încălzire de către primar pe baza analizei datelor din declarația pe propria răspundere privind componența familiei și veniturile acesteia.
- comunicarea de către primari a drepturilor de ajutor pentru încălzire aprobate atât beneficiarilor (prin asociațiile de locatari sau, după caz, beneficiarilor individuali), cât și furnizorilor.

Etapele în timpul sezonului rece:

- emiterea facturilor de către furnizori, lunar.
- plata facturilor cu sumele reprezentând contribuția individuală a titularilor de contracte și depunerea la furnizori a borderourilor cu drepturile la ajutoare.
- obligativitatea beneficiarilor de a comunica primarului orice modificare intervenită în componența familiei și a veniturilor acesteia.
- obligativitatea primarilor de a comunica furnizorilor și asociațiilor de locatari sau beneficiarilor individuali modificarea sau încetarea dreptului la ajutor de încălzire, precum și direcțiilor teritoriale teritoriale pentru dialog, familie și solidaritate socială.
- virarea de către direcțiile teritoriale pentru dialog, familie și solidaritate socială a sumelor reprezentând ajutoarele în conturile de tip escrow, la societăți bancare, din care se vor alimenta atât furnizorii, cât și producătorii de utilități (energie termică și gaze naturale).

Fondurile necesare plății ajutorului pentru încălzirea locuinței cu energie termică furnizată în sistem centralizat și gaze naturale vor fi asigurate integral din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

b) În cazul încălzirii cu lemne, cărbuni și alți combustibili

- stabilirea dreptului la ajutor pentru încălzirea se va realiza de către serviciul public de asistență socială sau compartimentul de asistență socială de la nivelul consiliilor locale și se va aproba o singură dată prin dispoziția primarului, la începutul sezonului rece pentru toată perioada.

Fondurile necesare pentru plata ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri și pentru cheltuielile

administrative se suportă din bugetele locale, inclusiv din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale.

Principalele avantaje ale noului sistem față de sistemul actual sunt următoarele:

- stabilirea dreptului de ajutor o singură dată pentru toată perioada sezonului rece și reducerea numărului de documente vor conduce la optimizarea activității la nivelul primăriilor și al asociațiilor de locatari/propietari;
- eliminarea contribuției bugetelor locale și suportarea integrală din bugetul de stat a ajutoarelor pentru încălzirea locuințelor celor care utilizează energie termică în sistem centralizat și gaze naturale, va garanta plata drepturilor cu acest titlu.
- beneficiarii ajutorului pentru încălzire lemne, cărbuni sau alți combustibili își vor putea procura întreaga cantitate de combustibili necesari la începutul sezonului rece pentru toată perioada.

II. Cu privire la unele modificări aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2001

În procesul subvenționării diferențelor de preț, în proporții fixe de 45% din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și de 55% din resursele bugetului locale, începând cu data de 1 ianuarie 2002, au apărut o serie de disfuncționalități, datorită faptului că nu toate administrațiile publice locale dispun de resursele necesare acoperirii proporției de 55%, îndeosebi localitățile slab dezvoltate din punct de vedere economic, iar alte autorități ale administrației publice locale stabilesc alte priorități și nu alocă resurse suficiente din bugetele locale pentru subvenționarea energiei termice în proporția stabilită de lege.

Prin noua reglementare nu se mai prevăd proporții fixe pentru autoritățile administrației publice în vederea suportării subvenției la energia termică livrată populației, însă prin mecanismul propus se asigură funcționarea serviciului de furnizare a energiei termice în toate localitățile, în principal prin:

- condiționarea virării sumelor din cotele defalcate din impozitul pe venit, de achitarea subvențiilor pentru energia termică livrată populației;
- repartizarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru subvenționarea energiei termice, de către consiliul județean, prin hotărâre, pe unități administrativ-teritoriale, după consultarea primarilor, în funcție de cantitatea de energie termică livrată populației, subvenția aferentă și prioritar, de capacitatea financiară redusă a unor localități.

Se estimează că pe baza celor trei sisteme de încălzire vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței un număr de aproximativ 2.070.000 familii și persoane singure, din care aproximativ 1.100.000 care utilizează energia termică furnizată în sistem centralizat, 720.000 care utilizează gaze naturale și 250.000 care utilizează lemne, cărbuni, combustibili petrolieri.

Pentru aplicarea noului sistem de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, efortul bugetar lunar va fi de aproximativ 528 miliarde lei în cazul utilizării energiei termice furnizată în sistem centralizat, 184 miliarde lei pentru gaze naturale și 88 miliarde lei pentru lemne, cărbuni, combustibili petrolieri.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2003 pentru modificarea unor reglementări privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței și asigurarea fondurilor necesare în vederea furnizării energiei termice și gazelor naturale pentru populație, precum și unele măsuri pentru întărirea disciplinei financiare.